

Jaarrekening

- 14.1 Kerncijfers 65
- 14.2 Geconsolideerde balans per 31 december 2021 66
- 14.3 Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2021 68
- 14.4 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021 69
- 14.5 Grondslagen voor de financiële verslaggeving van de geconsolideerde jaarrekening 71

- 14.6 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2021 83
- 14.7 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2021 97
- 14.8 Enkelvoudige balans per 31 december 2021 104
- 14.9 Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2021 106
- 14.10 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening 107
- 14.11 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2021 108
- 14.12 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2021 114

- 14.13 Overige gegevens 116
  - Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming 116
  - Structuurregime 116

14.1 Kerncijfers

	2021		2020		2019		2018	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Netto-omzet	190.624		184.420	99%	177.454	99%	179.906	99%
Overige opbrengsten	2.095		2.413	1%	1.122	1%	1.234	1%
Som der bedrijfsopbrengsten	192.719		186.833	100%	178.576	100%	181.140	100%
Personeelskosten	97.561		101.202	55%	99.096	57%	101.113	57%
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	42.381		34.319	19%	31.502	18%	33.320	19%
	139.942		135.521	74%	130.598	75%	134.433	76%
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	7.347		13.563	7%	4.082	3%	6.393	4%
Overige bedrijfskosten	36.481		35.564	19%	38.802	22%	35.836	20%
	43.828		49.127	26%	42.884	25%	42.229	24%
Som der bedrijfslasten	183.770		184.648	100%	173.482	100%	176.662	100%
Resultaten								
Resultaat voor belastingen	8.716		1.648		6.020		5.378	
Resultaat na belastingen	6.431		4.846		1.387		6.008	
Balans								
Groepsvermogen	41.750		27.820		22.974		25.279	
Balanstotaal	103.256		124.111		124.514		136.897	
Personeel *								
Aantal werknemers per 31 december (aantal werkzame personen)	892		968		974		979	
Aantal werknemers per 31 december (in fte en exclusief WAO'ers)	909		983		983		991	
Opdrachtgever gerelateerd **								
Gefactureerde premieomzet x € 1 mln	4.884		4.660		4.157		3.981	
Belegd vermogen ultimo jaar x € 1 mln	177.914		169.136		153.003		129.245	
Aantal uitkeringen x 1.000	5.199		5.114		4.928		5.015	

* Onder 1 fte wordt verstaan een medewerker die een 36 urencontract heeft.

** De opdrachtgevergerelateerde kerncijfers betreffen voor opdrachtgevers gefactureerde premies respectievelijk het aantal uitkeringen op het gebied van pensioenen en verzekeringen. Daarnaast wordt het belegd vermogen voor opdrachtgevers op het gebied van vermogensbeheer vermeld.

14.2 Geconsolideerde balans per 31 december 2021 voor resultaatbestemming

Activa	31 december 2021 x € 1.000	31 december 2020 x € 1.000
Vaste activa		
Immateriële vaste activa (1)		
Software	3.646	3.193
Materiële vaste activa (2)		
Inventarissen	2.651	2.961
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.323	1.105
	3.974	4.066
Financiële vaste activa (3)		
Andere deelneming (4)	-	862
Vorderingen latente belastingen (5)	610	741
Overige effecten (6)	23	23
	633	1.626
Totaal vaste activa	8.253	8.885
Vlottende activa		
Vorderingen		
Opdrachtgevers (7)	10.124	2.681
Vorderingen op MN-beleggingsfondsen (8)	724	638
Belastingen en overige sociale premies (9)	3.689	2.173
Overige vorderingen en overlopende activa (10)	6.452	6.755
	20.989	12.247
Liquide middelen (11)		
Banktegoeden	67.233	89.877
Gelden van derden	6.781	13.102
	74.014	102.979
Totaal vlottende activa	95.003	115.226
Totaal	103.256	124.111

Bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans.

Passiva	31 december 2021 x € 1.000	31 december 2020 x € 1.000
Groepsvermogen (12)	41.750	27.820
Vorzieningen (13)		
Reorganisatievoorziening	3.841	-
Overige voorzieningen	910	2.332
	4.751	2.332
Langlopende schulden		
Achtergestelde schulden aan participanten (14)	-	7.500
Overige langlopende schulden (15)	4.901	5.741
	4.901	13.241
Kortlopende schulden		
Schulden aan banken (16)	12.210	21.887
Schulden aan leveranciers	3.454	6.376
Belastingen en overige sociale premies (17)	6.523	3.939
Schulden ter zake van pensioenen	26	113
Overige schulden en overlopende passiva (18)	22.860	35.301
Af te dragen gelden derden (19)	6.781	13.102
	51.854	80.718
Totaal	103.256	124.111

Bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans.

14.3 Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2021

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Netto-omzet (20)	190.624	184.420
Overige opbrengsten (21)	2.095	2.413
Som der bedrijfsopbrengsten	192.719	186.833
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten (22)	42.381	34.319
Personeelskosten (23)	97.561	101.202
Afschrijvingen (1, 2)	2.570	4.463
Bijzondere waardeverminderingen (24)	4.777	9.100
Overige bedrijfskosten (25)	36.481	35.564
Som der bedrijfslasten	183.770	184.648
Bedrijfsresultaat	8.949	2.185
Aandeel in resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen waarin wordt deelgenomen (26)	372	229
Rentelasten en soortgelijke kosten (27)	-605	-766
Resultaat voor belastingen	8.716	1.648
Belastingen (28)	-2.285	3.198
Resultaat na belastingen	6.431	4.846

Bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening.

14.4 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	8.949	2.185
Aanpassingen voor		
Afschrijvingen (1, 2)	2.570	4.463
Bijzondere waardeverminderingen (24)	4.777	9.100
Mutatie voorzieningen (13)	2.419	-3.602
	9.766	9.961
Verandering in werkkapitaal		
Vorderingen op opdrachtgevers (7)	-7.442	3.442
Overige vorderingen en overlopende activa (10)	217	874
Overige schulden en overlopende passiva (18)	-16.586	8.054
	-23.811	12.370
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-5.096	24.516
Dividend uit deelnemingen (3)	643	134
Betaalde interest (27)	-599	-908
Belastingen (28)	-1.089	-1.776
	-1.045	-2.550
Kasstroom uit operationele activiteiten	-6.141	21.966
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen immateriële vaste activa (1)	-6.286	-8.385
Investeringen materiële vaste activa (2)	-1.152	-515
Desinvesteringen immateriële vaste activa (1)	21	101
Desinvesteringen materiële vaste activa (2)	-	2
Desinvesteringen financiële vaste activa (3)	591	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-6.826	-8.797

Bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening.

14.4 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangst van langlopende leningen (14)	-	-
Aflossing lening u/g (14)	-	-
Betaald dividend (14)	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
Mutatie geldmiddelen	-12.967	13.169
Verloop mutatie geldmiddelen		
Stand per begin boekjaar	67.990	54.821
Mutaties in boekjaar	-12.967	13.169
Stand per einde boekjaar	55.023	67.990
De liquide middelen worden als volgt gespecificeerd:		
Banktegoeden	67.233	89.877
Af: schulden aan banken	12.210	21.887
Liquide middelen per einde boekjaar	55.023	67.990

Bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans en winst- en verliesrekening.

14.5 Grondslagen voor de financiële verslaggeving van de geconsolideerde jaarrekening

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

MN is feitelijk en statutair gevestigd op Prinses Beatrixlaan 15, 2595 AK te Den Haag en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 27191631.

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten van rechtspersoon

De activiteiten van Mn Services N.V., handelend onder de naam MN, bestaan uit het verzorgen van de uitvoering van pensioenregelingen, sociale regelingen en dienstverlening met betrekking tot de WIA-verzekeringen in de Metaal & Techniek en het voeren van vermogensbeheer ten behoeve van opdrachtgevers.

MN maakt onderdeel uit van een groep, waarvan Stichting Pensioenfonds Metaal en Techniek (PMT) te Den Haag het groepshoofd is. De geconsolideerde jaarrekening is op de website van PMT in te zien.

Continuïteit

De continuïteit van MN is voornamelijk afhankelijk van de verbintenissen met de belangrijkste opdrachtgevers van MN (PMT, PME en BpfK), waarvan PMT tevens certificaathouder en Stichting Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij (BpfK) tevens aandeelhouder is. De dienstverlening aan Stichting Bedrijfstak-pensioenfonds voor de Metalektro (PME) is vanaf 1 januari 2022 wat betreft pensioenbeheer beëindigd. De dienstverlening op het gebied van vermogensbeheer blijft ongewijzigd doorlopen. PME heeft eind 2021 een financiële bijdrage gedaan voor de kosten van reorganisatie en schaalverliezen. Daarnaast is de dienstverlening aan Bovemij per 1 januari 2022 beëindigd.

De eveneens vorig jaar aangekondigde ontvlechting uit MN van de uitvoering van de sociale regelingen en de onderbrenging daarvan in een nieuw bedrijf onder de naam CoMetec is uitgesteld tot 1 januari 2023. De dienstverlening met betrekking tot de WIA-verzekeringen in de Metaal & Techniek wordt per 1 januari 2023 beëindigd. De verwachting is dat NV Schade gebruik zal blijven maken van de dienstverlening op het gebied van vermogensbeheer.

Gezien de nieuwe situatie als gevolg van vertrek PME heeft MN de eerste maatregelen genomen ter verlaging van de kosten. PMT, aandeelhouder en tevens certificaathouder, heeft onder voorwaarden haar medewerking toegezegd aan de voortzetting van de samenwerking met MN. Deze voorwaarden betreffen het reduceren van het kostenniveau bij MN tot een aanvaardbaar niveau (uitgewerkt in concrete plannen). Binnen dit kader zal PMT een bijdrage leveren aan het verlagen van de kosten bij MN en een bijdrage leveren aan de toekomstige investeringen, noodzakelijk voor de vernieuwing van de pensioenuitvoering.

In 2021 heeft MN haar kapitaalpositie versterkt door de achtergestelde lening van € 15 miljoen te converteren naar eigen vermogen. In geval van behoefte aan liquiditeit kan MN gebruikmaken van de bestaande kredietfaciliteit bij PMT en BpfK van € 21 miljoen.

MN voldoet op dit moment niet aan de door de wetgeving en DNB voorgeschreven kapitaalvereisten. MN heeft per 31 december 2021 een eigen vermogen (exclusief de toevoeging winst lopend boekjaar) van € 35,4 miljoen. Het gesprek over de kapitalisatie van MN inzake de vereisten van IFR/IFD is gevoerd met de aandeelhouders. Door het resultaat van 2021 van € 6,3 miljoen toe te voegen aan het eigen vermogen, bedraagt het eigen vermogen € 41,8 miljoen. Om te voldoen aan de kapitaalvereisten, rekening houdend met de aftrekposten op het kapitaal, zal voor 30 juni 2022 een aanvulling op het kapitaal worden verricht van in totaal € 5,5 miljoen.

Ook in 2021 heeft de Covid-19-pandemie geen noemenswaardige gevolgen gehad voor de operationele activiteiten van MN, noch voor de omzet van MN.

Op grond van de hiervoor beschreven omstandigheden en maatregelen is de jaarrekening opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Consolidatie

Consolidatiegrondslagen

In de geconsolideerde jaarrekening van MN zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De jaarrekeningen van de entiteiten, opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening, zijn opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van MN.

In de geconsolideerde jaarrekening van MN zijn opgenomen de financiële gegevens van:

- Mn Services Vermogensbeheer B.V., handelend onder de naam MN Vermogensbeheer, statutair en feitelijk gevestigd te 's-Gravenhage (100%).
- Mn Services Fondsenbeheer B.V., handelend onder de naam MN Fondsenbeheer, statutair en feitelijk gevestigd te 's-Gravenhage (100%).

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen zijn volledig in de consolidatie opgenomen, onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

MN heeft een belang in de volgende maatschappij welke niet in de consolidatie is opgenomen, omdat MN geen beleidsbepalende invloed uitoefent op onderstaande rechtspersoon:

- Techniek Nederland Verzekeringen B.V., gevestigd te Zoetermeer (49,44%).

Op 17 december is een verkoop overeenkomst getekend. De aandelen zijn per 1 januari 2022 voor rekening en risico van de koper. Per 31 december 2021 is deze als vordering opgenomen en niet meer als deelneming.

Het resultaat van de niet-geconsolideerde deelneming is afzonderlijk in het resultaat van de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht. Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Transacties met verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden aangemerkt als verbonden partij. Sleutelfunctionarissen in het management van MN en hun nauwe verwanten worden eveneens als verbonden partij beschouwd.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hierbij worden toegelicht de aard en de omvang van de transactie en wordt andere informatie verstrekt die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening vormt de leiding van MN zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 362 lid 1, Boek 2 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De volgende posten bevatten schattingen:

- Immateriële vaste activa
- Materiële vaste activa
- Voorzieningen
- Personeelskosten
- Afschrijvingen
- Bijzondere waardeverminderingen
- Overige bedrijfskosten

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De presentatie van deze jaarrekening is in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de reële waarde, gewoonlijk de verkrijgingsprijs.

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar. In de balans, de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Stelselwijzigingen

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Omrekening van vreemde valuta

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van MN.

Omrekening van vreemde valuta voor de balans

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

Omrekening van vreemde valuta voor de winst- en verliesrekening

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

Leases

Operationele leases

MN heeft leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing.

Leasebetalingen worden, op lineaire basis, onafhankelijk van het gebruik, verwerkt in de geconsolideerde winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Opbrengsten uit verhuur van de Zilveren Toren worden, exclusief vergoeding voor dienstverlening zoals verzekering en onderhoud, op tijdsevenredige basis verwerkt over de leaseperiode.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen, wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting onder de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de toelichting per balanspost.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Uitgaven voor het ontwikkelen van software worden geactiveerd als onderdeel van de vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat het project economische voordelen zal behalen en de kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. Kosten van onderzoek worden rechtstreeks verwerkt in de winst- en verliesrekening terwijl kosten van ontwikkeling indirect via de afschrijvingen in de winst- en verliesrekening worden verantwoord.

Voor de boekwaarde van zelfvervaardigde immateriële vaste activa wordt een wettelijke-reserve gevormd ter hoogte van het geactiveerde bedrag.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden, tenzij anders aangegeven, gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). De invloed van betekenis wordt verondersteld wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover MN in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Vorderingen in latente belastingen

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds, met dien verstande dat latente belastingvorderingen alleen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd.

De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld. Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Effecten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en zijn voor waardering na eerste verwerking onder te verdelen in effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille en effecten die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, zijnde eigen-vermogensinstrumenten of obligaties.

Effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden, na eerste verwerking, gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Effecten die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden, na eerste verwerking, gewaardeerd tegen kostprijs. Bijzondere waardeveranderingen worden rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

MN beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige nettokasstromen bij voortgezet gebruik van het actief of de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt. De disconteringsvoet waartegen de kasstromen contant worden gemaakt betreft de actuele markttrente, inclusief een opslag voor de specifieke risico's voor de kasstroomgenererende eenheid.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de bijzondere waardevermindering (ten dele) teruggedraaid en de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt MN op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt MN de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst- en verliesrekening.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan een jaar. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzover niet anders vermeld, staan de liquide middelen ter vrije beschikking van MN.

In de liquide middelen is een bedrag 'gelden derden' begrepen waarvoor onder kortlopende schulden een even groot bedrag 'af te dragen gelden van derden' is opgenomen. Deze gelden staan niet ter vrije beschikking.

Groepsvermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting van de enkelvoudige jaarrekening nader toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven, die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en de verliezen af te wikkelen, tenzij de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt, maximaal een jaar betreft en/of het effect van de tijds waarde van het geld niet materieel is. In dat geval wordt de voorziening gewaardeerd tegen nominale waarde.

De disconteringsvoet waartegen contant wordt gemaakt, betreft de marktrente per balansdatum van een hoogwaardige bedrijfsobligatie.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de geconsolideerde winst- en verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die samenhangen met de levering van goederen of diensten in het kader van incidentele bedrijfsactiviteiten. Deze opbrengsten worden toegerekend aan de verslagperiode in overeenstemming met de inhoud van de overeenkomst. De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit opbrengsten uit incasso opbrengsten en huuropbrengsten.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Onder kosten uitbesteed werk en andere externe kosten worden alle kosten verstaan betrekking hebbend op de inhuur van derden die ten laste van het verslagjaar komen.

Personeelskosten

Lonen, salarissen en sociale lasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenlasten

MN heeft pensioentoezeggingen gedaan aan haar personeelsleden die zijn ondergebracht bij het Ondernemingspensioenfonds MN. Hierbij is sprake van een CDC (Collective Defined Contribution)-regeling. Op 21 december 2021 zijn de overeenkomsten ondertekend voor de overgang van de pensioenregeling van het Ondernemingspensioenfonds MN naar PMT. De uitvoering van de nieuwe opbouw in de pensioenregeling van MN is per 1 januari 2022 ondergebracht bij PMT.

Het pensioenreglement gaat uit van een pensioenopbouw op basis van een zogenaamde middelloonregeling. Het bestuur beslist jaarlijks over de toeslag op de pensioenrechten en aanspraken. De toeslagverlening wordt uit het beleggingsrendement gefinancierd.

De pensioenregeling wordt verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. Op basis van de inhoud van de met het Ondernemingspensioenfonds gesloten financieringsovereenkomst en de inhoud van het pensioenreglement kan worden geconcludeerd dat

MN geen verplichting heeft tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het pensioenfonds dan wel recht heeft op een premiekorting in het geval van een overschot. Naast de premiebetalingen bestaan er geen andere verplichtingen.

De pensioenverplichtingen betreffen de verplichtingen die voortvloeien uit de uitvoeringsovereenkomst tussen MN en het pensioenfonds. Verplichtingen ten aanzien van bijdragen aan de pensioenregeling worden als last in de winst- en verliesrekening verwerkt in de periode waarop deze betrekking hebben.

Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. De afschrijving wordt gebaseerd op de geschatte economische levensduur en berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Aandeel in resultaat van onderneming waarin wordt deelgenomen

Het resultaat op deelnemingen betreft het aandeel van MN in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelneming.

Rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen.

Belastingen over het resultaat

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de geconsolideerde winst- en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Er wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Risicobeheersing

Inleiding

MN heeft door de aard van de activiteiten te maken met een verscheidenheid aan risico's waaronder de volgende financiële risico's: concentratierisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico en het marktrisico.

▪ *Concentratierisico*

Het concentratierisico houdt verband met het risico dat MN loopt om een groot deel van haar omzet te verliezen, gezien de afhankelijkheid van een beperkt aantal opdrachtgevers. De grootste opdrachtgever (PMT) droeg in 2021 voor ruim 46% bij aan de omzet van MN. PME heeft met ingang van 1 januari 2022 de dienstverlening voor pensioenbeheer opgezegd. Per 1 januari 2022 is de dienstverlening aan Bovemij beëindigd. De administratieve uitvoering van de sociale regelingen wordt per 1 januari 2023 ontvlochten uit MN en in een nieuw bedrijf ondergebracht, dat onder de naam CoMetec gaat opereren. Hierdoor neemt het concentratierisico verder toe.

▪ *Kredietrisico*

Het kredietrisico wordt gedefinieerd als het risico dat tegenpartijen niet aan de contractuele verplichtingen kunnen voldoen. Dit risico wordt door MN als gering beschouwd, gezien de kwaliteit van de debiteuren (debiteuren zijn hoofdzakelijk pensioenfondsen en verzekeraars met een lage default- of faillissementskans). De liquide middelen staan uit bij banken en geldmarktfondsen met een rating ruim boven het minimum van een investment grade rating. Het kredietrisico hierop wordt als laag gezien, ook hier is sprake van een lage default- of faillissementskans. Daarnaast zijn de in rekening gebrachte fees van MN in verhouding tot de totale geldstromen van de pensioenfondsen niet materieel.

De ratings van de banken zijn als volgt:

Bank	Rating	Credit rating agency
ING	A+	Standard & Poor's
RABO	A+	Standard & Poor's
Goldman Sachs	Aaa (betreft geldmarktfonds)	Moody's
JP Morgan	Aaa (betreft geldmarktfonds)	Moody's

Van de liquide middelen staat per balansdatum 84% uit bij ING, 7% bij de Rabobank, 4% bij JP Morgan en 5% bij Goldman Sachs.

Per 31 december 2021 bedraagt het saldo van de liquide middelen € 55 miljoen (per 31 december 2020 € 68,0 miljoen). Per 31 december 2021 bedraagt de post debiteuren € 8,0 miljoen (per 31 december 2020 € 2,7 miljoen).

▪ *Liquiditeitsrisico*

Liquiditeitsrisico is het risico dat het volume en de timing van de kasstromen binnen circa een jaar niet op een adequate wijze zijn gematcht waarbij een tekort aan liquide middelen niet (eenvoudig) kan worden gecompenseerd. MN hanteert een minimale liquiditeitsbuffer om de normale bedrijfsactiviteiten op korte termijn te kunnen voortzetten.

De huidige stand van liquiditeiten is boven deze door MN geformuleerde buffer. Ook heeft MN een prognosemodel om het uitgavenpatroon te bewaken. Voor 2022 is de verwachting dat MN boven deze buffer zal blijven.

MN beschikt over een kredietfaciliteit van € 21 miljoen die is verstrekt door PMT en BpfK. Tot 31 december 2021 had mede PME kredietfaciliteit verstrekt. Deze kredietfaciliteit is per 9 december 2019 ingegaan voor een periode van vijf jaar. Voor deze kredietfaciliteit geldt dat over het niet opgenomen deel een bereidstellingsprovisie verschuldigd is ter grootte van 50 basispunten. Ten behoeve van deze faciliteit is geen zekerheid gesteld.

▪ *Marktrisico*

Marktrisico omvat drie soorten risico's: valutarisico, prijsrisico en renterisico.

- a. *Valutarisico*: Dit betreft het risico als gevolg van posities in vreemde valuta die ontstaan door onvoldoende afstemming tussen in vreemde valuta luidende activa en passiva, dan wel door toekomstige transacties in vreemde valuta. MN opereert alleen in Nederland. Er zijn per jaareinde geen materiële posities in vreemde valuta.
- b. *Prijsrisico*: Dit betreft het risico dat de waarde van activa en verplichtingen zal schommelen als gevolg van veranderingen in marktprijzen (denk aan beleggingen). Het prijsrisico voor MN is laag omdat MN alleen beleggingstransacties verricht voor rekening en risico van professionele beleggers. MN verricht geen beleggingstransacties voor eigen rekening en de beleggingstransacties van de opdrachtgevers lopen niet via de balans van MN. Wel kunnen wijzigingen in marktprijzen een beperkt effect hebben op de stand van het belegd vermogen als basis voor de omzetberekening voor de dienstverlening van MN op het gebied van vermogensbeheer.
- c. *Renterisico*: Dit wordt onderverdeeld in reëlewaarderenterisico en kasstroomrenterisico. Het eerste is het risico dat de waarde van een post fluctueert als gevolg van wijzigingen in de hoogte van de marktrente. Het kasstroomrenterisico is het risico dat de toekomstige kasstromen veranderen als gevolg van de marktrente. Zowel het reëlewaarderenterisico als het kasstroomrenterisico is nihil. Het eerste risico werd in 2020 en in de periode van 1 januari tot en met 16 juni 2021 nog gelopen op de converteerbare geldlening, maar die is in 2021 afgelost. Het kasstroomrenterisico is om dezelfde reden nihil.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit tegoeden op bankrekeningen en schulden aan banken.

Onder de investeringen in immateriële en materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2021 betalingen zijn verricht.

Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en vennootschapsbelasting zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

14.6 Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2021

Activa

Vaste activa

1. Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreffen de kosten van software en de kosten van ontwikkeling van zelf ontwikkelde software (werkgeversportalen, werknemersportalen en nieuw pensioenstelsel), inclusief intern gemaakte uren die kunnen worden toegerekend aan het actief.

De mutaties in immateriële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Software- pakketten x € 1.000	Zelf- ontwikkelde software x € 1.000	Zelf- ontwikkelde software in ontwikkeling x € 1.000	Software- pakketten in ontwikkeling x € 1.000	2021 Totaal x € 1.000	2020 Totaal x € 1.000
Stand per 1 januari						
Aanschafwaarde	47.167	26.907	3.639	469	78.182	69.080
Cumulatieve waardevermindering	-9.294	-6.105	-2.995	-	-18.394	-9.294
Cumulatieve afschrijvingen	-37.104	-19.491	-	-	-56.595	-53.791
Boekwaarde per 1 januari	769	1.311	644	469	3.193	5.995
Mutaties						
Investerings	4	-	4.095	2.467	6.566	9.203
Gereedgekomen	1.038	-	-	-1.038	-	-
Afschrijvingen	-599	-716	-	-	-1.315	-2.804
Bijzondere waardeverminderingen	-531	-574	-3.672	-	-4.777	-9.100
Desinvesteringen aanschafwaarde	-	-30	-	-	-30	-101
Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	-	9	-	-	9	-
Saldo mutaties	-88	-1.311	423	1.429	453	-2.802
Stand per 31 december						
Aanschaffingswaarde	48.209	26.303	7.734	1.897	84.143	78.182
Cumulatieve waardevermindering	-9.825	-6.105	-6.668	-	-22.598	-18.394
Cumulatieve afschrijvingen	-37.703	-20.197	-	-	-57.900	-56.595
Boekwaarde per 31 december	681	-	1.066	1.897	3.646	3.193

Om in te spelen op de ontwikkelingen in de assetmanagementsector worden bij Vermogensbeheer investeringen gedaan in (zelfontwikkelde) software voor in totaal € 3,0 miljoen. Deze zijn noodzakelijk om ook in de toekomst voor haar opdrachtgevers waarde te blijven creëren tegen concurrerende prijzen. De afschrijvingen 2021 bedragen € 1,3 miljoen. In 2021 zijn geen ontwikkelingskosten ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

In 2021 is een bijzondere waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht van € 4,8 miljoen (2020: € 9,1 miljoen). De waardevermindering van de activa behorend tot de unit Pensioenen houdt verband met investeringen die nodig zijn voor nieuwe pensioensystemen die niet volledig terugverdiend kunnen worden in de toekomst door de beperkte omvang van de pensioenactiviteiten. Het bedrag van de waardevermindering is bepaald door vergelijking van de boekwaarde met de realiseerbare waarde.

De gehanteerde veronderstellingen hiervoor zijn:

- op termijn is er een besparing van de kosten van pensioenuitvoering ;
- de disconteringsvoet is gelijk aan de weighted average cost of capital 7,3% (2020: 7,4%);
- er is rekening gehouden met de kasstromen over een periode van vijf jaar.

Op basis van de geschatte levensduur zijn de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

Afschrijvingspercentages

• Zelfontwikkelde software	20% - $33\frac{1}{3}\%$
• Overige software	$33\frac{1}{3}\%$

Afschrijvingsmethodiek: lineair

---

2. Materiële vaste activa

De mutaties in materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

			2021	2020
	Inventarissen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal	Totaal
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari				
Aanschaffingswaarde	18.535	8.380	26.915	26.332
Cumulatieve afschrijvingen	-15.574	-7.275	-22.849	-21.290
Boekwaarde per 1 januari	2.961	1.105	4.066	5.042
Mutaties				
Investeringen	272	890	1.162	685
Afschrijvingen	-619	-635	-1.254	-1.659
Desinvesteringen				
– aanschaffingswaarde	0	-20	-20	-101
– cumulatieve afschrijvingen	0	20	20	99
Herrubricering	37	-37	-	-
Saldo mutaties	-310	218	-92	-976
Stand per 31 december				
Aanschaffingswaarde	18.844	9.213	28.057	26.916
Cumulatieve afschrijvingen	-16.193	-7.890	-24.083	-22.850
Boekwaarde per 31 december	2.651	1.323	3.974	4.066

Op basis van de geschatte levensduur zijn de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

	Investeringen x € 1.000	Afschrijvingen x € 1.000	Afschrijvingspercentages
Inventarissen			
Inventarissen	16	84	20 %
Aankleding gebouwen	256	147	20 %
Verbouwing Zilveren Toren	-	388	6 ² / ₃ %
Totaal	272	619	
Andere vaste bedrijfsmiddelen			
Netwerken	-	199	20 %
Hardware	890	436	33 ¹ / ₃ %
Totaal	890	635	

3. Financiële vaste activa

				2021	2020
	Andere deelneming x € 1.000	Vorderingen latente belastingen x € 1.000	Overige effecten x € 1.000	Totaal x € 1.000	Totaal x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	862	741	23	1.626	1.832
Mutaties					
Resultaat deelnemingen	372	-	-	372	229
Ontvangen dividend deelnemingen	-643	-	-	-643	-134
Mutatie latente belastingen	-	-130	-	-130	-301
Desinvesteringen	-	-	-	-	-
Reclass naar kortlopende vorderingen	-591	-	-	-591	-
Saldo mutaties	-862	-130	-	-993	-206
Boekwaarde per 31 december	-	610	23	633	1.626

4. Andere deelneming

Andere deelneming betreft:

– Techniek Nederland Verzekeringen B.V.	49,44 %
---	---------

Op 17 december 2021 is een verkoopovereenkomst getekend, waarbij partijen hebben afgesproken dat de aandelen per 1 januari 2022 voor rekening en risico zijn van de koper.

De juridische overdracht van de aandelen dient uiterlijk 31 december 2022 plaats te vinden.

5. Vorderingen latente belastingen

Vorderingen latente belastingen

De latente belastingen bestaan uit een actieve latentie als gevolg van verschillen in commerciële en fiscale waardering van € 0,6 miljoen (2020: € 0,7 miljoen).

Ultimo 2020 was er ook een actieve latentie voor verrekenbare verliezen opgenomen.

Hieronder is het verloop van de fiscaal verrekenbare verliezen weergegeven:

x € 1.000	Saldo 1 januari	Correctie voorgaande jaren	Resteert te verrekenen per 31 december
2015	-26	26	-
Totaal verrekenbare verliezen	-26	26	-

De actieve latentie als gevolg van verschillen in commerciële en fiscale waardering betreft verschillen in commercieel en fiscaal gehanteerde afschrijvingstermijnen op vaste activa.

6. Overige effecten

In 2018 heeft MN vijf ('non-shareholding') aandelen in eigendom toegewezen gekregen op basis van een toewijzingsproces op grond van rechten en verplichtingen die MN heeft als gebruiker van diensten bij interbancair betalingsverkeer. Aangezien de aandelen niet vrij verhandelbaar zijn, vindt de waardering plaats tegen kostprijs ad € 0,02 miljoen. Dit is gelijk aan de reële waarde.

Vorderingen

7. Opdrachtgevers

De vorderingen bestaan uit gefactureerde en nog te factureren bedragen aan opdrachtgevers voor vermogensbeheer, pensioenuitvoering, verzekeringsactiviteiten en overige gerelateerde werkzaamheden. De vordering op aandeelhouders die tevens opdrachtgevers zijn, bedraagt € 5,7 miljoen (2020: € 0,7 miljoen). De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Vanwege het feit dat het risico nihil is, is er geen voorziening voor oninbaarheid gevormd.

	31 december 2021 x € 1.000	31 december 2020 x € 1.000
Vordering opdrachtgevers	10.124	2.681
	10.124	2.681

8. Vorderingen op MN-beleggingsfondsen

	31 december 2021 x € 1.000	31 december 2020 x € 1.000
Vordering op MN-beleggingsfondsen	724	638
	724	638

MN Fondsenbeheer is fondsbeheerder van de MN-beleggingsfondsen. Voor het beheer van deze fondsen wordt maandelijks een beheervergoeding in rekening gebracht bij deze beleggingsfondsen. De vordering op de MN-beleggingsfondsen betreft voornamelijk de in rekening te brengen beheervergoeding over de maand december.

9. Belastingen en overige sociale premies

	31 december 2021 x € 1.000	31 december 2020 x € 1.000
Vennootschapsbelasting	-	954
Omzetbelasting	3.689	1.219
	3.689	2.173

De omzetbelasting ultimo 2021 bestaat uit de te vorderen prorata teruggaaf over 2020 van € 2,4 miljoen en de geschatte prorata 2021 van € 1,3 miljoen (2020: € 1,2 miljoen). Op basis van de definitieve pro rata vaststelling 2020 is de vordering 2020 met € 1,2 miljoen toegenomen. Wegens het ontbreken van een deugdelijk juridisch instrument om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen, worden positieve en negatieve saldi niet gesaldeerd opgenomen.

10. Overige vorderingen en overlopende activa

Ondanks de herrubricering van de deelneming Techniek Nederland B.V. van € 0,6 miljoen zijn de overige vorderingen en overlopende activa ultimo 2021 gedaald met € 0,3 miljoen ten opzichte van 2020. Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

	31 december 2021	31 december 2020
	x € 1.000	x € 1.000
Vooruitbetaalde kosten	5.179	5.511
Techniek Nederland B.V.	591	-
Nog te ontvangen overige bedragen	430	499
Opbrengsten uit incassoactiviteiten	210	345
Transitievergoeding langdurig zieken	42	400
	6.452	6.755

11. Liquide middelen

De post banktegoeden betreft de positieve rekening-courantsaldi. Wegens het ontbreken van een deugdelijk juridisch instrument om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen, worden positieve en negatieve rekening-courantsaldi niet gesaldeerd opgenomen.

Van de liquide middelen is een gedeelte niet vrij beschikbaar. Dit bedrag dient uit hoofde van de Wet op het financieel toezicht te worden aangehouden in verband met de kapitaalvereisten van MN Vermogensbeheer (IFR/IFD) en MN Fondsenbeheer (AIFMD). Met ingang van de IFR/IFD per 26 juni 2021 dient MN op geconsolideerd niveau aan een liquiditeitseis te voldoen. Voor MN bedraagt deze liquiditeitseis € 15,3 miljoen. Verder staat een bedrag van € 1,2 miljoen niet ter vrije beschikking in verband met de afgegeven bankgarantie inzake de huur van de Zilveren Toren. In totaal is een bedrag van € 16,5 miljoen niet vrij beschikbaar.

De onder de liquide middelen opgenomen gelden van derden hebben met name te maken met de gecombineerde premieheffing ten behoeve van opdrachtgevers. De desbetreffende gelden zijn ultimo 2021 ontvangen en begin 2022 aan opdrachtgevers afgedragen. De ontvangen c.q. betaalde rente wordt verrekend met de opdrachtgevers. De saldi staan niet ter vrije beschikking van MN. Deze gelden zijn ook opgenomen onder af te dragen gelden van derden.

Passiva

12. Groepsvermogen

Als gevolg van de inwerkingtreding van de IFR/IFD dient MN per 31 december te voldoen aan een kapitaalseis van € 45,9 miljoen. Gedurende het jaar 2021 heeft MN al een stap gezet tot versterking van haar kapitaal door gebruik te maken van het conversierecht van de achtergestelde lening van € 15 miljoen. MN heeft per 31 december 2021 een eigen vermogen (exclusief de toevoeging winst lopend boekjaar) van € 35,4 miljoen. Door het resultaat van 2021 van € 6,3 miljoen toe te voegen aan het eigen vermogen, bedraagt het eigen vermogen € 41,8 miljoen. Het gesprek over de kapitalisatie van MN inzake de vereisten van IFR/IFD is gevoerd met de aandeelhouders. Door het resultaat van 2021 van € 6,3 miljoen toe te voegen aan het eigen vermogen, bedraagt het eigen vermogen € 41,8 miljoen. Om te voldoen aan de kapitaalseis, rekening houdend met de aftrekposten op het kapitaal, zal voor 30 juni 2022 een aanvulling op het kapitaal worden verricht van in totaal € 5,5 miljoen.

Voor een verdere toelichting op het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening.

13. Voorzieningen

Reorganisatievoorziening	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Stand per 1 januari	-	-
Dotatie ten laste van het resultaat	5.503	-
Vrijval ten gunste van het resultaat	-655	-
Onttrekkingen	-1.007	-
Saldo mutaties	3.841	-
Stand per 31 december	3.841	-
Overige voorzieningen	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Stand per 1 januari	2.332	9.433
Dotatie ten laste van het resultaat	1.031	875
Vrijval ten gunste van het resultaat	-1.263	-6.454
Onttrekkingen	-1.190	-1.522
Saldo mutaties	-1.422	-7.101
Stand per 31 december	910	2.332

De voorzieningen zijn geheel als kortlopend aan te merken.

Het saldo van de overige voorzieningen heeft betrekking op:

- voorziening inzake claims voortvloeiend uit geschillen met derde partijen;
- voorziening persoonsgebonden opleidingen voor personeelsleden;
- voorziening voor outplacement;
- voorziening langdurig zieken;
- voorziening verlieslatend contract;
- voorziening inzake datatransport.

▪ *Voorziening reorganisatie*

Er is een voorziening voor reorganisatie gevormd. Deze heeft betrekking op een reorganisatie als gevolg van het wegvallen van omzet en daarmee samenhangende inkrimping van de organisatie. De verwachting is dat deze komend jaar zal worden afgewikkeld. Hierdoor is de voorziening op nominale waarde gewaardeerd. Gedurende 2022 en 2023 worden additionele reorganisaties verwacht waarvoor nog geen voorziening is gevormd.

▪ *Voorziening claims*

Er is een voorziening gevormd voor claims ter hoogte van € 0,2 miljoen. Deze is ter hoogte van het eigen risico. De inschatting van het management is dat deze claim komend jaar zal worden afgewikkeld.

▪ *Voorziening persoonsgebonden opleidingen*

Er is een voorziening gevormd voor persoonsgebonden opleidingen. Iedere werknemer krijgt de beschikking over een opleidingsbudget van € 500 per jaar, op te bouwen naar maximaal € 2.500 over een periode van vijf jaar. Het budget kan worden aangewend zolang de werknemer in dienst is van MN. Waardering hiervan vindt plaats tegen nominale waarde, rekening houdend met een afslag van 65% (2020: 40%) in verband met de vrijval van het budget als gevolg van uitdiensttredingen en het onbenut laten. De voorziening bedraagt ultimo boekjaar € 0,5 miljoen.

▪ *Voorziening outplacement*

Er is een voorziening voor outplacement van € 0,1 miljoen gevormd. Deze heeft betrekking op lopende afspraken inzake uitdiensttreding van personeel, waarbij nog enige onzekerheid bestaat omtrent de omvang van de verplichting. De waardering van de voorziening is gebaseerd op een beste schatting. Deze voorziening is geheel als kortlopend aan te merken en dus gewaardeerd op nominale waarde.

▪ *Voorziening langdurig zieken*

Er is een voorziening voor langdurig zieken van € 0,2 miljoen gevormd. De waardering van de voorziening is gebaseerd op een beste schatting. De voorziening is als kortlopend aan te merken.

▪ *Voorziening verlieslatend contract*

Er was een voorziening gevormd voor een verlieslatend contract. Deze is gevormd per 1 januari 2019 en heeft betrekking op de verlieslatende activiteiten uit hoofde van een overeenkomst met een opdrachtgever. Deze overeenkomst had een looptijd tot 31 december 2021 en de voorziening is derhalve afgewikkeld.

- *Voorziening inzake datatransport*

Er was een voorziening gevormd voor de contractuele verplichtingen uit hoofde van een contract inzake datatransport vanwege het voortijdig beëindigen van het contract in verband met sluiting van de vestiging Radarport. Deze voorziening is eind 2021 afgewikkeld.

Langlopende schulden

14. Achtergestelde schulden aan participanten

Eeuwigdurende achtergestelde en converteerbare geldlening	2021	2020
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	7.500	7.500
Geconverteerd	-7.500	-
Stand per 31 december	-	7.500

Op 9 december 2019 hebben PMT, PME en BpfK een eeuwigdurende achtergestelde en converteerbare geldlening van € 15 miljoen verstrekt aan MN. De hoofdsom van deze geldlening was voor € 7,5 miljoen verantwoord als langlopende schuld en voor de overige € 7,5 miljoen onder Groepsvermogen opgenomen (zie ook toelichting bij 3. Eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening). Deze lening was achtergesteld ten opzichte van de overige schulden. Op 17 juni 2021 is de geldlening geconverteerd in agio ter versterking van het eigen vermogen.

De geldlening had een vaste rentevoet van 3,5%. De rente bestond uit twee onderdelen. De helft van de verschuldigde rente werd toegevoegd aan de hoofdsom van de geldlening (zie ook toelichting bij 3. Eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening). De andere helft van de verschuldigde rente werd door MN aan het einde van het kalenderjaar voldaan, tenzij na betaling van deze verschuldigde rente, het weerstandsvermogen lager is dan het vereiste minimale weerstandsvermogen of de liquide middelen onder het vereiste minimum komen.

15. Overige langlopende schulden

Overige langlopende schulden	2021	2020
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	5.741	6.581
Benutting	-840	-840
Stand per 31 december	4.901	5.741

De overige langlopende schulden hebben betrekking op (het langlopende deel van) een vooruitontvangen korting op de huur van de Zilveren Toren in Den Haag. Deze korting, die in de vorm van een huurvrije periode van drie jaar is ontvangen, wordt over de totale looptijd van de huurcontracten verantwoord. De benutting van de korting bedraagt € 0,8 miljoen per jaar. Van de vooruitontvangen korting heeft € 3,3 miljoen een looptijd van één tot vijf jaar en € 1,6 miljoen een looptijd langer dan vijf jaar.

Kortlopende schulden

16. Schulden aan banken

De kortlopende schulden aan banken betreffen rekening-courantsaldi. Wegens het ontbreken van een deugdelijk juridisch instrument om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen, worden positieve en negatieve saldi niet gesaldeerd opgenomen.

17. Belastingen en overige sociale premies

	31 december 2021	31 december 2020
	x € 1.000	x € 1.000
Omzetbelasting	2.488	1.434
Loonheffingen en sociale premies	2.925	2.505
Vennootschapsbelasting	1.110	-
	6.523	3.939

De omzetbelasting ultimo 2021 betreft de aangifte over december. Wegens het ontbreken van een deugdelijk juridisch instrument om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen, worden positieve en negatieve saldi niet gesaldeerd opgenomen.

De schuld uit hoofde van de loonheffingen en sociale premies betreft voornamelijk de aangifte over december.

Onder de vennootschapsbelasting is een schuld van € 1,1 miljoen inzake te weinig betaalde vennootschapsbelasting 2021 opgenomen.

18. Overige schulden en overlopende passiva

	31 december 2021	31 december 2020
	x € 1.000	x € 1.000
Vooruitontvangen bedragen	4.957	17.550
Nog te betalen overige bedragen	6.155	6.737
Reservering vakantiedagen	5.635	5.716
Te betalen vakantietoeslag	2.301	2.455
Nog te verrekenen met opdrachtgevers	776	733
Te betalen accountantskosten	1.041	279
Reservering personeelsbeloningen	1.118	963
Te verrekenen huurkorting	840	840
Nettolonen	37	28
	22.860	35.301

De vooruitontvangen bedragen ultimo 2020 betreffen de in december aan opdrachtgevers gefactureerde en ontvangen opbrengsten voor het eerste kwartaal van het volgend jaar. In 2021 betreft dit vooruitontvangen transitievergoeding ter dekking van (reorganisatie) kosten in de toekomst. De verwachting is dat deze binnen twee jaar wordt afgewikkeld.

De nog te betalen overige bedragen bestaan met name uit nog te ontvangen facturen en nog te betalen kosten.

De post nog te verrekenen met opdrachtgevers betreft de schulden aan opdrachtgevers welke ultimo jaar nog moeten worden gefactureerd.

Te betalen accountantskosten betreffen nog te verrekenen accountantskosten. In 2020 was een groot deel van deze kosten al in het lopende jaar in rekening gebracht.

19. Af te dragen gelden derden

De af te dragen gelden aan derden hebben met name te maken met de gecombineerde premieheffing ten behoeve van opdrachtgevers. Dit betreft een schuld aan de opdrachtgevers. De desbetreffende gelden zijn ultimo 2021 ontvangen en begin 2022 aan opdrachtgevers afgedragen. De ontvangen c.q. betaalde rente wordt verrekend met de opdrachtgevers. Daarnaast zijn deze gelden opgenomen onder de liquide middelen.

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Huurovereenkomst Den Haag

MN heeft een huurovereenkomst afgesloten voor de Zilveren Toren in Den Haag met einde looptijd 22 oktober 2028. De geschatte verplichting voor het komende jaar bedraagt € 6,2 miljoen. De verplichting voor de periode één tot vijf jaar bedraagt € 24,9 miljoen. Na vijf jaar resteert in totaal een verplichting van € 11,4 miljoen. De afgegeven bankgarantie voor de huur van het pand bedraagt € 1,2 miljoen. Er is geen sprake van een verplichting tot herstel na afloop van het gebruik van het gebouw.

Datacenter

Met ingang van 1 augustus 2019 heeft MN een overeenkomst met een ICT-dienstverlener voor de dienst ICT-infrastructuur met drie jaar verlengd. De kosten zijn afhankelijk van de werkelijk geleverde prestaties. De geschatte verplichting voor het komende jaar bedraagt circa € 1,9 miljoen.

Overige verplichtingen

Ook heeft MN een contract afgesloten inzake het gebruiksrecht van programmatuur met betrekking tot de nieuwe pensioenregeling. De overeenkomst is van toepassing tot en met 31 december 2023. De verplichting voor het komende jaar bedraagt € 3,25 miljoen. De verplichting in 2023 bedraagt tevens € 3,25 miljoen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen ten behoeve van andere maatschappijen

MN heeft een verhuurovereenkomst met PMT gesloten. Deze huurovereenkomst is per 1 september 2019 ingegaan voor een periode van vijf jaar. Het totaal van de naar verwachting te ontvangen toekomstige huuropbrengsten inclusief serviceopbrengsten met betrekking tot niet (tussentijds) opzegbare verhuur bedraagt op balansdatum € 2,3 miljoen. De huur voor komend jaar bedraagt € 0,9 miljoen.

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en kredietfaciliteiten

MN beschikt sinds 9 december 2019 over een achtergestelde kredietfaciliteit van € 21 miljoen die is verstrekt door certificaathouder PMT en de aandeelhouder BpfK. De looptijd van deze kredietfaciliteit is vijf jaar (met de mogelijkheid van verlenging van maximaal vijf jaar). Voor deze kredietfaciliteit geldt dat over het niet opgenomen deel vanaf 1 januari 2020 een bereidstellingsprovisie verschuldigd is ter grootte van 50 basispunten per jaar, te voldoen per kwartaal achteraf. Ten behoeve van deze faciliteit is geen zekerheid gesteld.

Operationele leaseverplichtingen

Per 1 augustus 2015 is een mantelovereenkomst gesloten met het recht om lease- en huurcontracten aan te gaan voor het wagenpark. De overeenkomst loopt tot juli 2024. De onderliggende leaseovereenkomsten hebben een looptijd van maximaal vijf jaar, dan wel een maximum van 160.000 kilometers. De geschatte verplichting voor het komende jaar bedraagt € 0,5 miljoen leasekosten en € 0,1 miljoen overige kosten. De geschatte verplichting voor de periode één tot vijf jaar bedraagt € 0,8 miljoen leasekosten en € 0,2 miljoen overige kosten. De geschatte verplichting voor de periode langer dan vijf jaar is nihil.

14.7 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2021

20. Netto-omzet

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
De netto-omzet bestaat uit:		
Omzet unit Pensioenen	87.529	81.460
Omzet unit Verzekeringen	17.805	18.181
Omzet unit Vermogensbeheer	85.290	84.779
Totaal	190.624	184.420

Omzet units Pensioenen en Verzekeringen

De omzet van de units Pensioenen en Verzekeringen wordt voor het overgrote deel bepaald op basis van een vaste prijsafspraken. Deze opbrengsten worden verwerkt naar rato van de verstreken tijd. Daarnaast wordt een deel gebaseerd op geleverde diensten aan de opdrachtgevers tegen een overeengekomen tarief. Deze opbrengsten worden verwerkt zodra de prestaties zijn geleverd.

Omzet unit Vermogensbeheer

De omzet van de unit Vermogensbeheer bestaat voor het grootste deel uit een vaste basisvergoeding. Voor het overige wordt de omzet bepaald op basis van het beheerd vermogen tegen contractueel overeengekomen tarieven.

Zowel de omzet pensioenen, verzekeringen als vermogensbeheer is geheel in Nederland gerealiseerd.

De toename van de omzet van € 6,2 miljoen ten opzichte van 2020 is grotendeels toe te rekenen aan de unit pensioenen. Deze toename wordt verklaard door een additionele tariefvergoeding in het kader van de ontwikkeling van software met betrekking tot de nieuwe pensioenregeling.

21. Overige opbrengsten

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Opbrengsten uit incassoactiviteiten	831	1.136
Huuropbrengsten	1.264	1.277
Totaal	2.095	2.413

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen opbrengsten uit incassoactiviteiten, die MN uitvoert ten behoeve van haar opdrachtgevers, en de huuropbrengsten door verhuur van etages van de Zilveren Toren.

22. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Onder kosten uitbesteed werk en andere externe kosten worden alle kosten verstaan betrekking hebbend op inhuur van derden en consultancykosten, die ten laste van het jaar komen. Voor de onderverdeling van deze kosten wordt verwezen naar onderstaande tabel.

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Andere externe kosten		
Inhuur	25.458	19.517
Consultancy	16.923	14.802
	42.381	34.319

23. Personeelskosten

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
De personeelskosten bestaan uit:		
Lonen en salarissen	74.005	74.909
Sociale lasten	8.392	8.679
Pensioenlasten	10.854	10.980
Overige personeelskosten	4.310	6.634
	97.561	101.202

De lonen en salarissen zijn in 2021 € 0,9 miljoen lager dan in 2020. Deze afname is met name het gevolg van het feit dat met de beoogde inkrimping van de organisatie een aantal vacatures niet meer ingevuld worden.

De overige personeelskosten zijn in 2021 € 2,3 miljoen lager dan in 2020. Deze afname is met name toe te rekenen aan lagere externe opleidingskosten, outplacement en kosten woon-werkvergoeding. De reorganisatiekosten (in totaal € 5,0 miljoen) als gevolg van inkrimping van de organisatie zijn gesaldeerd met de bijdrage van PME in deze kosten.

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Bezoldiging bestuurders		
N.F.J. Hoogers ¹	370	424
F.R.M. Rieter	361	342
Totaal	731	766

¹ In dienst tot 1 december 2021 en formeel bestuurder tot 1 oktober 2021.

De bezoldiging bestaat uit salarissen, (vaste) onkostenvergoedingen, werkgeverslasten en pensioenpremies. Er is geen sprake van een variabele beloning.

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Bezoldiging commissarissen	213	220

Zowel ultimo 2021 als ultimo 2020 waren vijf commissarissen in functie.

Gemiddeld aantal FTE werkzaam	Binnen Nederland in 2021	Binnen Nederland in 2020
Pensioenen en Verzekeringen	307	334
Vermogensbeheer	263	264
Directie, staven en ondersteunende diensten	383	381
Gemiddeld aantal werknemers	953	979

Zowel in 2021 als in 2020 zijn geen werknemers buiten Nederland werkzaam.

Onder 1 FTE wordt verstaan een medewerker die een 36 uurscontract heeft. Een medewerker met een 40 uurscontract is 1,1 FTE.

Pensioenen

Het aandeel van de werkgever in de pensioenpremie was in 2021 18,2% (2020: 18,2%), waardoor de totale pensioenpremie in 2021 uitkomt op 26,2% (2020: 26,2%) van de pensioengrondslag.

De voorlopige beleidsdekkingsgraad van het betrokken ondernemingspensioenfonds bedraagt ultimo 2021 volgens opgave van dit fonds 98,8% (2020: 90,6%).

24. Bijzondere waardeverminderingen

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Overige waardeveranderingen immateriële vaste activa	4.777	9.100

Voor een toelichting op deze post wordt verwezen naar de toelichting op de immateriële vaste activa op de balans.

25. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten bestaan uit:

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Huisvestingskosten	8.819	9.372
Automatiseringskosten	27.118	25.523
Kantoorkosten	3.644	3.850
Overige bedrijfslasten	-3.100	-3.181
	36.481	35.564

De stijging van de automatiseringskosten is met name te verklaren door het feit dat meer applicaties in de cloud worden afgenomen en de uitbesteding van het werkplekbeheer.

Honorarium accountant

Onder de overige bedrijfslasten is onder andere het honorarium van de accountant opgenomen. Onderstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de vennootschap en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2021, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

De in het boekjaar ten laste van het resultaat gebrachte kosten kunnen in de volgende categorieën worden gesplitst:

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Controle van de jaarrekening MN	291	201
Andere controleopdrachten	1.510	1.930
Andere niet-controlediensten	-	250
Totaal	1.801	2.381

De controle van de jaarrekening MN betreft het honorarium voor de jaarrekeningcontrole van MN, MN Fondsenbeheer en MN Vermogensbeheer.

De andere controleopdrachten hangen samen met de ISAE 3402-rapporten, de controle van de MN-beleggingsfondsen, de controle van de financiële jaarrapportages en verklaringen bij overige rapportages ten behoeve van opdrachtgevers van MN. Deze kosten zijn onderdeel van de totaal in rekening gebrachte MN-fees aan deze opdrachtgevers.

26. Aandeel in resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen waarin wordt deelgenomen
Het resultaat betreft het resultaat 2021 van Techniek Nederland Verzekeringen B.V. van € 0,4 miljoen (2020: € 0,2 miljoen).

27. Rentelasten en soortgelijke kosten

De rentelasten en soortgelijke kosten betreffen met name rente en kosten op de achtergestelde lening en bereidstellingsprovisies op de verstrekte kredietfaciliteit door de aandeelhouders van € 0,3 miljoen (2020: € 0,6 miljoen), betaalde rente aan bankinstellingen van € 0,2 miljoen (2020: € 0,2 miljoen) en koersresultaten van € 0,04 miljoen (2020: € 0,04 miljoen).

28. Belastingen

Het fiscale resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is niet gelijk aan het commerciële resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen. Dit wordt veroorzaakt door het hanteren van afwijkende afschrijvingstermijnen ten opzichte van hetgeen fiscaal is toegestaan.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen bij de dochtermaatschappijen worden in de balans van de moedermaatschappij opgenomen en verrekend met de betreffende dochtermaatschappij(en).

De belastinglast/-bate is gespecificeerd in de onderstaande tabel.

	2021		2020	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Resultaat voor belastingen (incl. deelnemingen)	8.593		1.385	
Af: Resultaat deelnemingen	372		229	
Resultaat voor belastingen	8.221		1.156	
Aanpassingen om op het belastbaar bedrag uit te komen:				
• Verschillen commerciële-fiscale waardering	- 491		-942	
• Niet aftrekbare kosten	420		296	
Totaal aanpassingen	- 71		-646	
Belastbaar bedrag	8.150		510	
Hierover berekende vennootschapsbelasting:				
Totale belastinglast/-bate	2.136	26,6 %	-345	-24,9 %
Verschillen acute belastinglast voorgaande jaren	-		3.483	
Correctie latentie in verband met verlaging tarief 2021	149		60	
Totale winstbelasting	2.285		3.198	

De last van € 2,3 miljoen resulteert in een effectieve last van 26,6%, bepaald op basis van winst exclusief deelnemingen. Het effectieve belastingtarief wijkt af van het toepasselijke Nederlandse belastingtarief van 25%. Dit wordt met name veroorzaakt door de verschillen in commercieel en fiscaal gehanteerde afschrijvingstermijnen op vaste activa en niet aftrekbare kosten.

14.8 Enkelvoudige balans per 31 december 2021 voor resultaatbestemming

Activa	31 december 2021 x € 1.000	31 december 2020 x € 1.000
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Software	3.646	3.193
Materiële vaste activa		
Inventarissen	2.651	2.961
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.323	1.105
	3.974	4.066
Financiële vaste activa (1)		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen (2)	32.285	27.418
Overige deelnemingen	-	862
Vorderingen latente belastingen	610	741
Overige effecten	23	23
	32.918	29.044
Totaal vaste activa	40.538	36.303
Vlottende activa		
Vorderingen		
Opdrachtgevers	8.378	931
Vorderingen op groepsmaatschappijen	7.130	6.806
Belastingen en overige sociale premies	3.689	2.173
Overige vorderingen en overlopende activa	6.428	6.755
	25.625	16.665
Liquide middelen		
Banktegoeden	30.149	57.342
Gelden van derden	6.781	13.102
	36.930	70.444
Totaal vlottende activa	62.555	87.109
Totaal	103.093	123.412

Bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans.

Passiva31 december 2021
x € 1.00031 december 2020
x € 1.000**Eigen vermogen (3)**

Geplaatst aandelenkapitaal (4)	9.076	9.076
Agio (5)	15.385	-
Wettelijke reserves (6)	1.666	2.806
Overige reserves (7)	9.315	3.591
Onverdeeld resultaat (8)	6.308	4.584
	<hr/>	<hr/>
	41.750	20.057

Vorzieningen

Reorganisatievoorziening	3.841	-
Overige voorzieningen	910	2.332
	<hr/>	<hr/>
	4.751	2.332

Langlopende schulden

Achtergestelde schulden aan participanten (9)	-	15.263
Overige langlopende schulden	4.901	5.741
	<hr/>	<hr/>
	4.901	21.004

Kortlopende schulden

Schulden aan banken	12.210	21.887
Schulden aan leveranciers	3.454	5.805
Belastingen en overige sociale premies	6.523	3.939
Schulden ter zake van pensioenen	26	113
Overige schulden en overlopende passiva	22.697	35.173
Af te dragen gelden derden	6.781	13.102
	<hr/>	<hr/>
	51.691	80.019

Totaal**103.093****123.412**

Bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans.

14.9 Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2021

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Netto-omzet	189.617	183.201
Overige opbrengsten	2.095	2.413
Som der bedrijfsopbrengsten	191.712	185.614
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	42.381	34.319
Personeelskosten	97.561	101.202
Afschrijvingen	2.570	4.463
Bijzondere waardeverminderingen	4.777	9.100
Overige bedrijfskosten	35.477	34.343
Som der bedrijfslasten	182.766	183.427
Bedrijfsresultaat	8.946	2.187
Resultaat uit deelnemingen (10)	240	91
Rentelasten en soortgelijke kosten	-549	-846
Resultaat voor belastingen	8.637	1.432
Belastingen	-2.329	3.152
Resultaat na belastingen	6.308	4.584

Bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de winst- en verliesrekening.

14.10 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening

Algemene grondslagen voor verslaggeving

Algemene grondslagen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders vermeld.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Als resultaat wordt in aanmerking genomen het in het verslagjaar gedeclareerde dividend van de deelneming.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde).

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening.

Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Mn Services N.V. in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen.

Langlopende schulden

Achtergestelde leningen

Op 9 december 2019 was aan MN een eeuwigdurende achtergestelde en converteerbare geldlening verstrekt. Deze werd gepresenteerd als vreemd vermogen, hetgeen gebaseerd was op de juridische vorm. In de geconsolideerde balans was de bedrijfseconomische werkelijkheid leidend. Bedrijfseconomisch kwalificeerde de geldlening zich deels als eigen vermogen, vanwege het feit dat MN geen aflossingsverplichting had en tevens voor 50% van de verschuldigde rente geen verplichting had tot betaling hiervan.

14.11 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2021

Activa

Vaste activa

1. Financiële vaste activa					2021	2020
	Deelnemingen in groeps- maatschappijen x € 1.000	Overige deelnemingen x € 1.000	Vorderingen latente belastingen x € 1.000	Overige effecten x € 1.000	Totaal x € 1.000	Totaal x € 1.000
Boekwaarde per 1 januari	27.418	862	741	23	29.044	27.888
Agiostorting	5.000	-	-	-	5.000	1.500
Terugbetaling op agio	-	-	-	-	-	-
Mutatie latente belastingen	-	-	-129	-	-129	-301
Resultaat deelnemingen	-133	372	-	-	239	91
Toename vordering beleggingsresultaten	-	-	-	-	-	-
Ontvangen dividend deelnemingen	-	-643	-	-	-643	-134
Reclass naar kortlopende vorderingen	-	-591	-	-	-591	-
Saldo mutaties	4.867	- 862	- 129	-	3.876	1.156
Boekwaarde per 31 december	32.285	-	612	23	32.920	29.044

De vorderingen latente belastingen en overige effecten hebben een looptijd langer dan één jaar.

2. Deelnemingen in groepsmaatschappijen	31 december 2021 x € 1.000	31 december 2020 x € 1.000
Mn Services Vermogensbeheer B.V.	29.367	24.491
Mn Services Fondsenbeheer B.V.	2.918	2.927
	32.285	27.418

Voor MN Fondsenbeheer en MN Vermogensbeheer geldt een verplichte kapitaal eis vanuit de Wet op het financieel toezicht (AIFMD en IFR/IFD). MN Fondsenbeheer en MN Vermogensbeheer voldoen aan bovenstaande eis. Het totaal minimaal vereiste kapitaal van de vennootschappen bedraagt € 22,7 miljoen.

Passiva

3. Eigen vermogen

Het verschil tussen geconsolideerd eigen vermogen en enkelvoudig eigen vermogen valt weg. Dit is een gevolg van het feit dat MN gedurende het jaar gebruik heeft gemaakt van haar conversierecht, hetgeen betekent dat de achtergestelde lening, inclusief de geaccumuleerde rente van het eerste half jaar, op verzoek van MN is omgezet in agio. Vorig jaar kwalificeerde de gehele achtergestelde schuld in de geconsolideerde jaarrekening als eigen vermogen, terwijl dit in de enkelvoudige jaarrekening maar voor de helft het geval was.

	31 december 2021 x € 1.000	31 december 2020 x € 1.000
Vershil in eigen vermogen		
Groepsvermogen MN geconsolideerd	41.750	27.820
Af: Enkelvoudig vermogen MN	41.750	20.057
Vershil	-	7.763

4. Geplaatst aandelenkapitaal

	2021 x € 1.000	2020 x € 1.000
Stand per 1 januari	9.076	9.076
Mutaties	-	-
Stand per 31 december	9.076	9.076

Het maatschappelijk kapitaal van MN bestaat uit 39.999.995 gewone aandelen en vijf prioriteitsaandelen, met een waarde van € 1 per aandeel. Hiervan zijn 9.075.606 gewone aandelen en vijf prioriteitsaandelen geplaatst en volgestort (2020: 9.075.606 en 5).

De Stichting Mn Services Administratiekantoor bezit 95% van het aandelenkapitaal (2020: 95%). De overige 5% is in handen van BpFK.

Prioriteitsaandelen

MN heeft om niet 5 prioriteitsaandelen in haar eigen kapitaal verkregen. Het aan deze aandelen verbonden stemrecht kan niet worden uitgeoefend, zolang MN de prioriteitsaandelen zelf houdt.

5. Agioreserve

	2021	2020
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	-	-
Mutaties	15.385	-
Stand per 31 december	15.385	-

De toename van de agioreserve is een gevolg van de omzetting van de achtergestelde lening en geaccumuleerde rente, zoals toegelicht onder eigen vermogen (3).

6. Wettelijke reserves

De wettelijke reserves bestaan uit de volgende posten:

	31 december 2021	31 december 2020
	x € 1.000	x € 1.000
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten software	1.084	1.952
Wettelijke reserve deelnemingen	582	854
Stand per 31 december	1.666	2.806

Wettelijke reserve ontwikkelingskosten software

	2021	2020
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	1.952	4.124
Toevoeging	4.606	8.867
Onttrekking	-5.474	-11.039
Stand per 31 december	1.084	1.952

MN dient een wettelijke reserve te vormen ter hoogte van de boekwaarde van zelfvervaardigde immateriële vaste activa, voor zover betrekking hebbend op de kosten van ontwikkeling.

Wettelijke reserve deelnemingen

	2021	2020
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	854	759
Resultaat deelnemingen	372	229
Ontvangen dividend en uitkeringen	-643	-134
Stand per 31 december	582	854

Op grond van wettelijke bepalingen wordt voor het cumulatief resultaat deelnemingen, verminderd met het ontvangen dividend, een wettelijke reserve gevormd ten laste van de overige reserves.

7. Overige reserves

	2021	2020
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	3.591	1.515
Bestemming resultaat 2020	4.584	-
Mutatie wettelijke reserve intern vervaardigde software	868	2.171
Mutatie wettelijke reserve deelnemingen	272	-95
Stand per 31 december	9.315	3.591

8. Onverdeeld resultaat

	2021	2020
	x € 1.000	x € 1.000
Stand per 1 januari	4.584	-
Mutatie resultaat 2021 (2020)	6.308	4.584
Resultaatverdeling 2020	-4.584	-
Stand per 31 december	6.308	4.584

Het enkelvoudige resultaat is € 0,1 miljoen lager dan het resultaat volgens de geconsolideerde jaarrekening.

	2021	2020
	x € 1.000	x € 1.000
Vershil in resultaat		
Groepsresultaat MN geconsolideerd	6.431	4.846
Af: Enkelvoudig resultaat	-6.308	-4.584
Vershil	123	262

Het verschil hangt samen met verschil in verwerking van de rente op de achtergestelde geldlening van € 15 miljoen. In de geconsolideerde jaarrekening wordt de rente voor 50% als rentelast rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt. In de enkelvoudige jaarrekening wordt de verschuldigde rente volledig als rentelast verwerkt.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2020

De jaarrekening van 2020 is vastgesteld in de algemene vergadering van aandeelhouders gehouden op 12 mei 2021. Daarin is besloten om het resultaat 2020 conform het voorstel resultaatbestemming volledig toe te voegen aan de overige reserves.

Resultaatbestemming 2021

Voorgesteld wordt om het resultaat over het boekjaar 2021 volledig toe te voegen aan de overige reserves.

9. Achtergestelde schulden aan participanten

	2021	2020
	x € 1.000	x € 1.000
Eeuwigdurende achtergestelde en converteerbare geldlening		
Stand per 1 januari	15.263	15.000
Verstrekt	-	-
Rente toegevoegd aan hoofdsom	122	263
Geconverteerd	-15.385	-
Stand per 31 december	-	15.263

Op 9 december 2019 is door PMT, PME en BpfK een eeuwigdurende achtergestelde en converteerbare geldlening van € 15 miljoen verstrekt aan MN.

MN mag aan certificaathouder PMT en aandeelhouder BpfK een mededeling van conversie doen indien op enig moment naar haar oordeel de geldlening niet langer voldoende bijdraagt aan haar weerstandsvermogen.

Op 17 juni 2021 heeft MN van haar conversierecht gebruikgemaakt.

De geldlening had een vaste rentevoet van 3,5%. De rente bestaat uit twee onderdelen. De helft van de verschuldigde rente wordt jaarlijks toegevoegd aan de hoofdsom van de geldlening. De andere helft van de verschuldigde rente wordt door MN betaald, tenzij na betaling van deze verschuldigde rente het weerstandsvermogen lager is dan het vereiste minimale weerstandsvermogen of de liquide middelen onder het vereiste minimum komen. De rente dient jaarlijks aan het eind van het kalenderjaar te worden voldaan.

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Fiscale eenheid

Vennootschapsbelasting

De rechtspersoon, de 100%-deelneming Mn Services Vermogensbeheer B.V. en de 100%-deelneming Mn Services Fondsenbeheer B.V., maken deel uit van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting op het niveau van MN en zij zijn uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel.

De vennootschapsbelasting wordt aan de dochtermaatschappijen toegerekend op basis van de gerealiseerde resultaten. De verschillen tussen de fiscale en commerciële toerekening van posten komen tot uiting in de jaarrekening van de moedermaatschappij Mn Services N.V.

Omzetbelasting

De fiscale eenheid omzetbelasting bestaat uit Mn Services N.V., Stichting Pensioenfonds Metaal en Techniek, Mn Services Vermogensbeheer B.V., Mn Services Fondsenbeheer B.V. en N.V. Schadeverzekering Metaal en Technische Bedrijfstakingen. De entiteiten behorend tot de fiscale eenheid zijn uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel.

14.12 Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2021

10. Resultaat uit deelnemingen	2021	2020
	x € 1.000	x € 1.000
Techniek Nederland Verzekeringen B.V.	372	229
Mn Services Vermogensbeheer B.V.	-124	-123
Mn Services Fondsenbeheer B.V.	-8	-15
	240	91

Gebeurtenissen na balandatum.

De omstandigheden in Oekraïne en de sanctiewetgeving hebben geen gevolgen voor MN en de jaarverslaggeving. Voor de opdrachtgevers van MN zijn er beperkte gevolgen. Van enkele pensioengerechtigden wordt de pensioenuitkering niet uitgekeerd. En een aantal van onze opdrachtgevers houden beleggingen in Rusland. Zij hebben de intentie uitgesproken om deze te verkopen zodra dat kan. Daarbij bestaat de kans op een nadelig resultaat bij verkoop als gevolg van marktomstandigheden en koersresultaten.

Ondertekening

Den Haag, 12 mei 2022

Statutaire directie

drs. F.J. van Bruggen

Voorzitter Raad van Bestuur

.....

drs. F.R.M. Rieter

Lid Raad van Bestuur

.....

Raad van Commissarissen

drs. J.M.A. Kemna

Voorzitter Raad van Commissarissen

.....

drs. M. Kortbeek

.....

drs. S. Spek

.....

mr. J.B.J. Stegmann

.....

J. van der Windt

.....

Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming

Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming

In artikel 35 van de statuten is met betrekking tot de resultaatbestemming het volgende geregeld:

De prioriteit kan besluiten de winst geheel of ten dele te reserveren. Voor zover de winst niet wordt gereserveerd staat zij ter vrije beschikking aan de aandeelhouders.

Structuurregime

Overeenkomstig artikel 2: 153 lid 1 Burgerlijk Wetboek heeft MN bij het handelsregister KvK op 12 mei 2021 opgaaf gedaan, dat MN voldoet aan de criteria van het structuurregime. De driejaarstermijn (ex artikel 154 lid 1 boek 2 Burgerlijk Wetboek) voor toepassing van het structuurregime is op dat moment ingegaan.